

hvad den kan bruges og misbruges til af Gøjstligheden over for Folkekirkens almindelige Medlemmer. Vi vide jo, hvorledes Præsterne ere tilbøjelige til at lukke Folk ude; der er en hel Retning, hvis Hovedopgave bestaar i at lukke Folk ude. Jeg nævner, at her i Kjøbenhavn nægtede en Præst en Mand at være Fadder ved en Barnedaab, hvorfor? Fordi han havde solgt Billetter til en socialdemokratisk Fest. Det er nok for Præsten til at nægte ham Adgang til at være Fadder. Derpaa skal Biskopperne sanktionere det, men vi have ikke saa god Tro til dem, at vi paa den kan bygge en Lovgivning, og til syvende og sidst skulle Domstolene afgøre det, men vi have set mange Tilfælde, der gøre, at vi ikke have den allerstørste Tryghed til Domstolene.

Efter at have omtalt disse Ændringer, dels dem, Udvalgets Flertal har undladt at fremsætte, f. Eks. til § 8, og dels den, det har fremsat til §§ 4 og 5, skal jeg gaa over til at begrunde de Ændringsforslag, der ere stillede af det ærede Medlem for Aarhus nordre Valgkreds (Sabroe) og mig. Vi have principalt fremsat et helt nyt Forslag, et „Forslag til Lov om Præstevalg“. Vi mene, at naar man skulde begynde paa den kirkelige Lovgivning, vilde det være urimelig, om Folketinget ikke begyndte, hvor det selv slap. Vi ere med andre Ord vendt tilbage til Venstres gamle Standpunkt. Vort Forslag er i Hovedtrækkene det samme, som Venstre Gang efter Gang har fremsat i Løbet af den sidste Menneskealder, og som ogsaa en Gang er bleven vedtaget af dette Ting, men som Landstinget aldrig har haft Lejlighed til at behandle. Vi finde det derfor urimeligt ikke at gennemføre det. Vort Forslag er ogsaa en god gammel Bekendt af den højtærede Minister, idet han selv var med til at indbringe det i Efteraaret 1890. Han var dengang nyvalgt, radikal, ivrig Bergianer, stod i et lille Mindretal, var ikke bange for de demokratiske Standpunkter; men troede, at det netop var gennem dem, at man vandt Befolkningens Tilslutning, og det skete jo ogsaa. Dette lille Mindretal, som i 1890 kun var en halv Snes Mand, voksede i et Par Valgomgange op til et Flertal, og er nu vokset op til Regeringsparti, og det er sket ikke mindst paa disse demokratiske Standpunkter.

Vi mene, at det vilde have været rettest, om man som Regeringsparti havde fastholdt de Standpunkter, man havde som Mindretal her i Salen. Vi finde det i høj

Grad utilstrækkeligt, at de give Sognemenighederne en Indstillingsret til Regeringen. Vi mene, at vi virkelig bør have Præstevalg, at Sognemenighederne selv bør have Præstevalg til deres Hænder. Det vil være rigtigt af mange kirkelige Grunde og ogsaa af folkelige Grunde. Man bør med Tillid og fuld Fortrøstning lægge Præstevalget i selve Borgernes Hænder, men det gør Ministerens og Flertallets Forslag paa ingen Maade. Det giver Menighedsraadet en vis Indstillingsret, der i øvrigt svækkes stærkt gennem den udviklede Afstemning, og saa lægges Afgørelsen i Regeringens Haand som hidtil.

Hvorned vil man egentlig motivere, at man nu, da man efter nogle Aars Pusterum tager fat paa den kirkelige Lovgivning, paa Forhaand og uden Sværds slag opgiver Venstres gamle Standpunkt. Er det Hensynet til Landstinget? Men lad os først se, hvad Landstinget vil. I første Omgang er der da ingen Fare ved at staa paa Venstres gamle Standpunkt og se, hvorledes Landstinget vil stille sig. Dernæst troede jeg og mange med mig, at det netop var Meningen med Systemskiftet, at vi havde faaet en Regering, der paa de Principper, hvorpaa den var bleven Regering, og i Spidsen for et demokratisk Folketing ikke var bange for at tage Kampen op med Landstinget. Det var netop det, vi havde haabet, troet og ønsket. Der er mange Medlemmer her i Salen, der netop brænde af Længsel efter at faa en saadan Situation, at dette Folketings Flertal med denne Regering som Fører paa Basis af de gamle demokratiske Principper i Skattesagen, i Kirkesagen og i mange andre Sager tog en Kamp op med Landstinget, opløste Landstinget, ogsaa de kongevalgte, lod os se, hvad der kom ud deraf. Det var en Politik, som var noget værd, det var en Politik, som kunde samle Befolkningen om sig, som kunde vække Begejstring langt omkring i Landet. Men dette paa Forhaand at slaa af, dette at gøre nu fra Regeringspartiets Side, hvad man i Aarene 1890—95 stadig bebrejdede de moderate, at de paa Forhaand slog af, det forstaa vi ikke, og vi kunne ikke følge dem.

Man vil sige: Ja, men det har været nødvendigt for overhovedet at faa noget gennemført. Men det er jo tvivlsomt, om disse Forslag ville have lettere ved at blive gennemførte, end Venstres gamle Forslag vilde have haft, hvis Regeringen havde rejst dem. Der er ogsaa mod disse Forslag, selv i denne moderate Form, den